

UN TESTAMENT FET A SANT MAGÍ (1782)

Montse Rumbau

Són molts els testaments que es fan a St. Magí als segles XVI, XVII i XVIII. Són persones que hi pugen, es posen malaltes, temen morir, i fan testament.

A St. Magí hi havia molta gent:

Els que hi vivien: pagesos, pastors, els que treballaven pel monestir per rebre els hostes, per fer el menjar, per rentar la roba, per abastir el rebost, els que cuidaven els malalts, els que s'encarregaven dels animals dels que hi pujaven i que havien d'estar en estables, sabem que hi havia un manescal, el que avui dia en diríem un veterinari, els que feien les imatges del Sant .... Entre tots aquests que hi viuen, hi ha un munt d'occitans, que ja hi són abans d'arribar els dominics el 1603, i també després.

A més dels que hi viuen, hi ha tots els que hi pugen: alguns per pocs dies, potser per vendre o comprar algun animal, com una mula o un parell de bous a algun pagès de la zona o al mateix batlle de Rocamora i St. Magí. D'altres per anar a buscar l'aigua miraculosa, per pujar a la cova, o visitar la tomba del Sant. També hi havia els que pujaven i s'hi estaven uns quants dies vivint a l'hostatgeria, i participant de tots els oficis religiosos que oferia el monestir.

Entre uns i altres, eren molts. Molta gent convivint en un espai no gaire gran. Alguns dels que hi pujaven devien venir ja malalts, buscant la guarició a prop del Sant, i bevent l'aigua que tots sabien que feia miracles.

En definitiva: molta gent, espai més aviat petit, poca higiene, per no dir gens, alguns de malalts ... tot era favorable al contagi. Així, molts dels que havien pujat sans, acabaven emmalaltint. I són molts, moltíssims els que hi moren, gent gran, gent jove, i molts infants, sobretot de les famílies que hi vivien, i també de les que hi pugen. Per això hi ha tanta gent que fa testament. Alguns eren rics i tenien diners i possessions, d'altres eren gent humil amb molt poques coses per deixar, però així i tot, molts d'ells també escriuen les seves últimes voluntats.

En aquells anys, els rectors feien de notaris, per tant eren els que escrivien els testaments. Eren dels pocs que sabien escriure. A St. Magí quan arriben els dominics el que redacta els testaments és el P. Lledó, el prior dels dominics. Molts que no tenen família, deixen el molt o poc que tenen a Déu i a la seva ànima, el que vol dir que tot anava per misses i aniversaris,

Postal 13.- Santa Coloma de Queralt: Santuario de San Magín de Brufaganya.
Editorial Fotográfica - Barcelona.

o sigui que tot anava per l'església.

Domingo Omedas, un home important de Manresa a St. Magí -1782-

A St. Magí arribaven persones de tota mena i de tots els estatus socials, com ja hem dit, i alguns eren persones amb diners i amb prestigi. Un d'ells era el Domingo Omedas, Prevere i Doctor en Sagrada Teologia, beneficiat, i natural de Manresa. Es va posar malalt a St. Magí i va decidir escriure el seu testament.

Com a marmessors escull el seu germà Anton, el seu cunyat Josep Llor i el Mariano Capdevila, oncle seu.

Si mor a St. Magí, vol que l'enterrament sigui "per via de dipòsit", perquè després ha de ser traslladat a Manresa, per

ser enterrat a la sepultura dels capellans. Aquest trasllat a Manresa, explica que sigui quan i com li semblarà de fer-ho al seu hereu, i si no li sembla bé fer-ho, doncs que el seu cos es quedi a l'església de St. Magí.

Sembla que l'Omedas era de bon conformar.

Encara que el seu cos no el traslladin a Manresa, vol que es facin en aquesta ciutat els oficis dels funerals que s'acostumen a fer a tots els capellans en aquella església.

I ara ve el bo:

El Domingo Omedas vol que seguit de la seva mort, es facin "*per salut y repòs de la mia ànima*", 400 misses. 400!!!

És la quantitat més elevada de misses que hem trobat a St. Magí, i no cal dir a tots els pobles del voltant, on hi vivien

pagesos que es trobaven molt lluny de l'estatus social del Domingo Omedas. Encara que hem trobat el Francisco Vallbona, ermità de l'ermita de la Salut, que el 1744, va deixar un total de més de 300 misses repartides entre Sta. Coloma, St. Magí i l'ermita de la Salut.

Les misses del Domingo Omedas s'havien de fer en el convent de St. Magí, la Seu de Manresa, les Caputxines d'aquesta ciutat, i també entre les comunitats de regulars de Manresa.

I deixa diners:

25 lliures a la Comunitat de St. Magí, a disposició del P. Prior, "*per adorno del Sant*".

200 lliures al seu germà Manuel.

25 lliures al seu germà Joan.

6 lliures cada any a la seva germana Maria mentre visqui, monja caputxina, "per socorro de ses necessitats".

300 lliures a la seva cunyada Francisca.

100 lliures a cada una de les quatre

nebodes, filles de la seva germana morta, la Caterina, que estava casada amb l'Ignasi Dalmau, per quan es casin o entrin a monja.

I deixa hereu de tots els seus béns el seu germà Anton, i el fill hereu d'aquest.

Déu n'hi do els diners que deixa el Domingo Omedas! Les 400 lliures per les nebodes més les altres: en total: 925 lliures. Eren molts diners. I no sabem quan deixa per pagar les 400 misses, ni el que deixa al seu germà a qui fa hereu.

El testament el fa a l'habitació prioral del Convent de St. Magí, l'11 de novembre del 1782.

L'Omedas era un home important, i com a tal era tractat a St. Magí, on disposava d'una habitació adequada al seu estatus social.

Amb tanta gent malalta, tants testaments, tantes morts, i amb tots els que feien hereus a les seves ànimes i a Déu, als dominics de St. Magí no els devien anar gens malament les coses.